

Petőfi Sándor  
A MAGYAR IFJAKHOZ

Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?  
Avvagy virág vagy te, hazám ifjúsága?...  
Jaj az olyan kertnek,  
Jaj még annak is, mert megverte az isten,  
Ahol, mint ti vagytok, magyar ifjak, ilyen  
Virágok teremnek!

Felhő alakjába lelkem átöltözik,  
Ugy száll a hon fölött nyugattól keletig  
Sötétén, csendesen:  
Ha volna mennyköve, mint van a felhőnek,  
Csapásitól, ifjak, sokan hevernének  
A port, élettelen.

Mert ti az életet meg nem érdemlitek,  
Egész nagy csillagok voltak őseitek,  
És ti? csak parányok!  
Ne adja a balsors, hogy e szegény haza  
Bajában reátok szorúljon valaha...  
Ti meg nem ónátok.

Szivetek mindig-nyílt-ajtájú palota,  
Tódulnak, tódulnak seregestül oda  
Víg, zajos vendégek;  
Garázda népséggel telik meg a terem,  
S ezek között helye nincs az örömtelen  
Honfiérezménynek.

Sziveteknek alig marad egy szöglete,  
Ahol titkon magát pók gyanánt szövi be  
A hazaszeretet,  
S ez is csak addig van, míg jön az önérdek,  
És azt javasolja, hogy lesöpörjétek,  
Mint hitvány szemetet.

Oh mily gyöngék vagytok! kiknél a hazának  
Fénye nem ér annyit, mint a hiuságnak  
Mulandó csilláma.  
Oh mily gyöngék vagytok! nap süthetne rátok,  
S e helyett kis lámpa, melyet körülálltok,  
Nyomorú kis lámpa.

Szent hazaszeretet, mibe mártsam tollam?  
Hogy dicső képedet híven lerajzoljam,  
Oly híven, oly szépen,  
Hogy megbűvöld, ki rád szemét fogja vetni,  
Hogy örök tanyára tégy szert valamennyi  
Magyar kebelében.

Ti bálványimádók, hiúság rabjai!  
Jertek, gyilkot fogok szivembe mártani,  
Hadd feccsenjen vére  
Szét fejeitekre... tán sikere leszén.  
Tán megtértek tőle... jertek hozzám ezen  
Új keresztelésre!

Pest, 1847. február

\*

Babits Mihály: Petőfi Koszorúi

*"Avagy virág vagy te hazám ifjúsága"*

Hol a szem, szemével farkasszemet nézni?  
Ki meri meglátni, ki meri idézni  
az igazi arcát?  
Ünnepe vak ünnep, s e mái napoknak  
Szűk folyosóin a szavak úgy lobognak,  
mint az olcsó gyertyák.

Szabadság csillaga volt hajdan a magyar,  
de ma már maga sem tudja hogy mit akar:  
talány zaja, csöndje  
és úgy támológ az idők sikátorán,  
mint átvezetett rab a fogház udvarán  
börtönből börtönbe.

Ki ünnepli ŐT ma, mikor a vágy, a gond  
messze az Övétől, mint sastól a vakond  
avagy gyáván bújik,  
s a bilincses ajak rab szavakat hadar?  
Csak a vak Megszokás, a süket Hivatal  
hozza koszorúit.

Óh vannak, koszorúk, keményebbek, mint a  
deszkák, súlyosabbak, mint hantjai kint a

hideg temetőnek!...

Kelj, magyar ifjúság, tépd le a virágot,  
melyet eszméinek ellensége rádob  
emlékére - kőnek!

Kel, magyar ifjúság, légy te virág magad!  
Nem drótos fűzérbe görbítve - légy szabad  
virág szabad földön!  
hogy árván maradva megrablott birtokán  
mondhassa a magyar: "Kicsi az én szobám,  
kicsi, de nem börtön!"

Avagy virág vagy te?... légy virág, légy vigasz!  
Legyen lelked szabad, legyen hangod igaz  
az Ő ünnepségén:  
Koporsó tömlőcét akit elkerülte,  
most hazug koszorúk láncait ne tűrje  
eleven emlékéen!

Nyugat • / • 1923 • / • 1923. 1. szám

\*

Utassy József  
Zúg Március

Én szemfedőlapod lerántom:  
kelj föl és járj, Petőfi Sándor!

Zúg Március, záporos fény ver,  
suhog a zászlós tűz a vérben.

Hüvelyét veszti, brong a kardlap:  
úgy kelj föl, mint forradalmad!

Szedd össze csontjait, barátom:  
lopnak a bőség kosarából,

a jognak asztalánál lopnak,  
népek nevében! S te halott vagy?!

Holnap a szellem napvilágát  
roppantják ránk a hétszer gyávák.

Talpra, Petőfi! Sírodat rázom:  
szólj még egyszer a szabadságról!

1968.